

Det samme maatte gælde i Tilfælde af, at Spørgsmaalet maatte blive underkastet privat Voldgift.

Det samme gælder endelig i Tilfælde af, at en Stat maatte have Mulighed for at bringe Spørgsmaalet for en international Instans.

2. Et andet Spørgsmaal af international Karakter vedrører Tilstedeværelsen af Handels-traktater mellem Italien og de Stater, som deltager i Sanktionerne. Anvendelsen af Sanktioner fra en Stats Side, der har afsluttet en Handelstraktat med Italien, vil paa en mere eller mindre omfattende Maade kunne umuliggøre Anvendelsen af denne Traktat. Retligt vil Italien ikke kunne beklage sig derover, fordi den saaledes skabte Situation vilde være en Følge af Pagten, der er fælles Lov for Italien og den anden Stat, en Lov, der maa have Virkning fremfor vedkommende Traktat. Man kan spørge, om Italien ifølge Gensidighed maatte have Ret til paa lignende Maade at unddrage sig sine Forpligtelser ifølge Traktaten, at annullere løbende Kontrakter eller at ophæve disses Udførelse. Ud fra det Hovedsynspunkt, at Pagten, ifølge hvilken Sanktionerne er vedtagne, udgør fælles Lov for Italien og de andre Forbundsstater, maa man svare, at Italien vilde paadrage sig et internationalt Ansvar ved at nægte at overholde Handelstraktatens Bestemmelser, eller ved at annullere løbende Kontrakter eller ophæve disses Udførelse.

3. Et sidste Spørgsmaal vedrører Anvendelsen af visse Venskabs- og Ikke-Angrebs-traktater, afsluttet mellem Italien og forskellige Medlemmer af Folkeforbundet, i Kraft af hvilke hver af de kontraherende Parter har forpligtet sig til ikke at tage Del i nogen international Af-tale, der har til Formaal at forhindre Køb eller Salg af Varer eller Bevilling af Kreditter til den anden Part.

Man kunde spørge, om Anvendelsen af økonomiske eller finansielle Sanktioner mod Italien fra et Folkeforbundsmedlems Side, der med Italien har afsluttet en saadan Traktat, er forenelig med den Respekt, der skyldes vedkommende Traktat. I Betragtning af, at de kontraherende Parter er Medlemmer af Folkeforbundet, er det sikkert, at Traktaten maa fortolkes under Hensyntagen til Artiklerne 16 og 20 i Pagten. Det er en Følge heraf, at Anvendelsen af Sanktioner fra en af de kontraherende Parter Side mod den anden er fuldstændig lovlig selv i Tilfælde af, at der ikke er taget noget Forbehold med Hensyn til Pagtens Bestemmelser i vedkommende Traktat, eller at en af de kontraherende Parter ikke har været Medlem af Folkenes Forbund paa det Tidspunkt, da Traktaten blev afsluttet.

II. Anvendelse af Mestbegunstigelsesklausulen

1. Det juridiske Underudvalg har faaet stillet det Spørgsmaal, om et Land, der deltager i Sanktionerne, og som ifølge Mestbegunstigelsesklausulen i Øjeblikket kan paaberaabe sig Fordele, der er tilstaaet Italien ved Handelstraktater, som Italien har sluttet med andre Lande, der deltager i Sanktionerne, fortsat kan gøre Krav paa de Fordele, som det for Tiden affeder af den omhandlede Klausul, medens derimod de Italien ydede Fordele nu skulle ophæves som Følge af Anvendelsen af Sanktioner.

Udvalget er af den Anskuelse, at disse Fordele ikke kan bevares ifølge Mestbegunstigelsesklausul, da Anvendelsen af denne er baseret paa en faktisk Tilstand (*d'état de fait*). Ikke desto mindre er det i Overensstemmelse med Aanden i Artikel 16, 3. Stk., i Pagten at bevare dem uafhængigt heraf, fordi det vilde være urimeligt, at de Stater, der deltager i Sanktionerne, og som er forpligtet til at yde hinanden gensidig Hjælp, skulde komme til at vanskeliggøre deres indbyrdes økonomiske Forbindelse.

Underudvalget mener, at det vilde være formaalstjenligt allerede nu at give Udtryk for denne Tanke i Forslaget angaaende de økonomiske Sanktioner ved i denne at indsætte en Bestemmelse, efter hvilken: »de af de Stater, der deltager i Sanktionerne, som i Kraft af Mestbegunstigelsesklausulen hidtil har draget Nytte hos andre deltagende Stater af Fordele eller Koncessioner, der er indrømmet Italien, og som dette Land midlertidigt vil blive berøvet som Følge af Sanktionernes Anvendelse, fortsat skal have den omhandlede Fordel, men nu i Kraft af den gensidige Støtte, som Folkeforbundsmedlemmerne er forpligtede til at yde hinanden i Kraft af Pagtens Artikel 16, 3. Stk.«

2. Det juridiske Underudvalg har endvidere faaet stillet det Spørgsmaal, om det er retligt holdbart, at de Lande, som kan paaberaabe sig Mestbegunstigelsesklausulen, ikke maatte være berettiget til for sig at kræve Fordelene ved et Præference-System, som en af de deltagende Stater midlertidigt, og saalænge Sanktionerne er i Kraft, maatte have indrømmet for Varer fra en anden Deltagerstat, der er blevet særlig skadet i sin Udførsel som Følge af Sanktionerne.